

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN
Kulturmiljöenheten
Hans Bergfast
035 – 13 20 35

BESLUT

1(4)

2004-08-20

Dnr 432-5584-01

Delgivningskvitto

Enligt sändlista

**Byggnadsminnesförklaring av Radiobyn, Grimeton 13:34 och 13:37 –
13:45, Grimetons socken, Varbergs kommun**

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1 § kulturminneslagen (1988:950) Radiobyn i Grimeton, Grimetons socken, Varbergs kommun, för byggnadsminne. Med stöd av 3 kap 2 § samma lag meddelar Länsstyrelsen nedanstående skyddsbestämmelser:

1. Byggnaderna nr 6-17 på bifogade karta får inte rivas eller flyttas. Vid förändringar av exteriören på byggnaderna nr 6-17 skall ursprungligt utseende och ursprungliga material vara vägledande. Samråd skall ske med Länsstyrelsen. *Bilaga 1*
2. Samråd skall ske med Länsstyrelsen före ingrepp i fast inredning i byggnad nr 17.
3. Det område kring byggnaderna som på bilagda karta avgränsats med grön linje får inte ytterligare bebyggas. Området skall hållas i sådant skick att dess ursprungliga karaktär inte förvanskas. *Bilaga 2*
4. Trädgårdar, alléer, häckar och vägar skall vårdas och underhållas på ett sådant sätt att den ursprungliga karaktären bevaras.

Länsstyrelsen lämnar råd och anvisningar i fråga om underhåll av byggnaderna.

Om särskilda skäl finns får Länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § kulturminneslagen lämna dispens från ovan nämnda skyddsbestämmelser.

Detta beslut kan överklagas hos länsrätten i Hallands län, se bilaga.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Postgiro
301 86 HALMSTAD	Landsstatshuset Slottsgatan 2	035-13 20 00	035-13 21 49	3 51 83-3

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Fråga om byggnadsminnesförklaring har 2001-06-06 med komplettering 2004-03-25 väckts av Länsstyrelsen.

Underrättelse har skett genom skrivelse till lantmäterimyndigheten 2001-06-06 och 2004-03-25.

Underrättelse med beskrivning, dokumentation och förslag till skyddsbestämmelser har 2004-03-25 tillsänts fastighetsägarna.

Remiss med beskrivning och förslag till skyddsbestämmelser har 2004-03-25 tillsänts riksantikvarieämbetet, Hallands läns museer, landsantikvarien, Varbergs kommun, byggnadsnämnden och kultur- och fritidsnämnden samt Länsstyrelsens plan- och bostadsenhet.

Fastighetsägarna har inte inkommit med några erinringar mot förslaget till byggnadsminnesförklaring eller de föreslagna skyddsbestämmelserna.

Remissinstanserna har inte haft något att erinra mot en byggnadsminnesförklaring.

Länsstyrelsen har 2003-04-03 träffat särskild överenskommelse med fastighetsägarna kring vården av de hamlade träden och häckarna i byn.

BESKRIVNING

Radiostationen i Grimeton inskrevs 2004-07-02 på UNESCO:s Världsarvslista. Radiostationen förklarades som byggnadsminne 1996. I anslutning till radiostationen uppfördes åren 1922-23 en by med bostäder för radiostationens personal. Radioby är belägen inom buffertzonen för Världsarvet. Byn består av tre friliggande enfamiljsbostäder med uthusbyggnader samt tre tvåfamiljsbyggnader med uthusbyggnader. En av tvåfamiljsbyggnaderna är uppförd 1946.

Till radioby uppfördes även en tvättstugubyggnad som är belägen på fastigheten Grimeton 13:34. Byggnaden ligger inom skyddsområdet för byggnadsminnet Grimetons radiostation men saknar särskilda skyddsbestämmelser.

Byggnaderna i radioby är sedan 1980 privatägda. Tvättstugubyggnaden ägs av Stiftelsen Världsarvet Grimeton.

De tre enfamiljsvillorna, chefsbostaden och de två förmansbostäderna, är tidiga exempel på prefabricerade bostadshus, s k Industriebostäder (IBO-hus) byggda av Forsjö Trävaru AB. De tre tvåfamiljsbyggnaderna är ritade av ar-

kitekten Carl Åkerblad, som även ritat de ursprungliga byggnaderna på radiostationen.

Radiobyn anlades enligt en strikt symmetrisk plan med tydligt avläsbar hierarkisk ordning. Förebilden har varit äldre svenska bruksmiljöer. I radiobyn har chefsbostaden placerats i tvärgatans fond, väl synlig från vägen som leder ner till radiostationen och med en stor parkliknande trädgård omkring. Närmast chefsbostaden är de två förmansbostäderna placerade och därefter följer tvåfamiljshusen utmed bygatan.

Radiobyn hålls ihop arkitektoniskt av byggnadernas enhetliga nationalromantiska färgsättning med faluröda fasader och vita snickerier. En annan viktig gestaltningsmässig faktor är de enhetliga klippta häckar som avgränsar tomterna, och därmed sluter rummet mot byvägen, samt de regelbundet planterade och hamlade träden utmed byvägen. Såväl arkitektoniskt som gestaltningsmässigt belyser radiobyn sin tids samhällsstrukturer och de då rådande sociala hierarkierna på radiostationen.

Byggnaderna har sedan de friköptes genomgått förändringar samt om- och tillbyggnader. Den f d chefsbostaden är särskilt välbevarad såväl exteriört som interiört. Chefsbostaden har därför erhållit en skyddsbestämmelse om samråd även för interiöra ändringar.

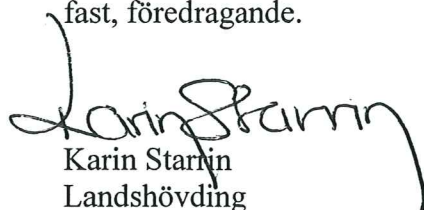
MOTIVERING

Radiobyn är en ursprunglig del av Varbergs radiostation. Den tillkom för att lösa bostadsfrågan för de anställda vid den nyuppförda radiostationen. Såväl arkitektoniskt som gestaltningsmässigt belyser radiobyn sin tids samhällsstrukturer och de då rådande sociala hierarkierna på radiostationen. Genom sitt samband med den världsarvsförklarade radiostationen har radiobyn ett betydande kulturhistoriskt värde.

Länsstyrelsen anser därför att radiobyn skall betraktas som synnerligen märklig genom sitt kulturhistoriska värde och att den därmed skall förklaras som byggnadsminne enligt 3 kap lagen om kulturminnen m m (SFS 1988:950).

Beslut i detta ärende har fattats av Länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Karin Starrin, ordförande, samt ledamöterna Lena Borgljung, Ingemo Johansson, Lasse Järvsén, Agneta Kores och Leif Wästerlund.

I beredningen av ärendet har även deltagit länsråd Erik Österberg, länsjurist Ulf Havton, länsantikvarie Mats Folkesson samt 1:e antikvarie Hans Bergfast, föredragande.

Karin Starin
Landshövding

Hans Bergfast
1:e antikvarie

Sändlista

Stiftelsen Världsarvet Grimeton, Kjell Markström
Anna, Frida och Charlotte Kvennefelt
Ulla Hjalmarsson
Kenneth och Eva Johansson
Dagny Andersson
Gunela Andersson
Inga Britt Andersson
Mats Olsson
Lennart och Veronica Alvarsson
Lennart och Monica Bertilsson

Bilagor

1. Karta över radioby
2. Karta över skyddsområdet till byggnadsminnet
3. Hur man överklagar

Kopia

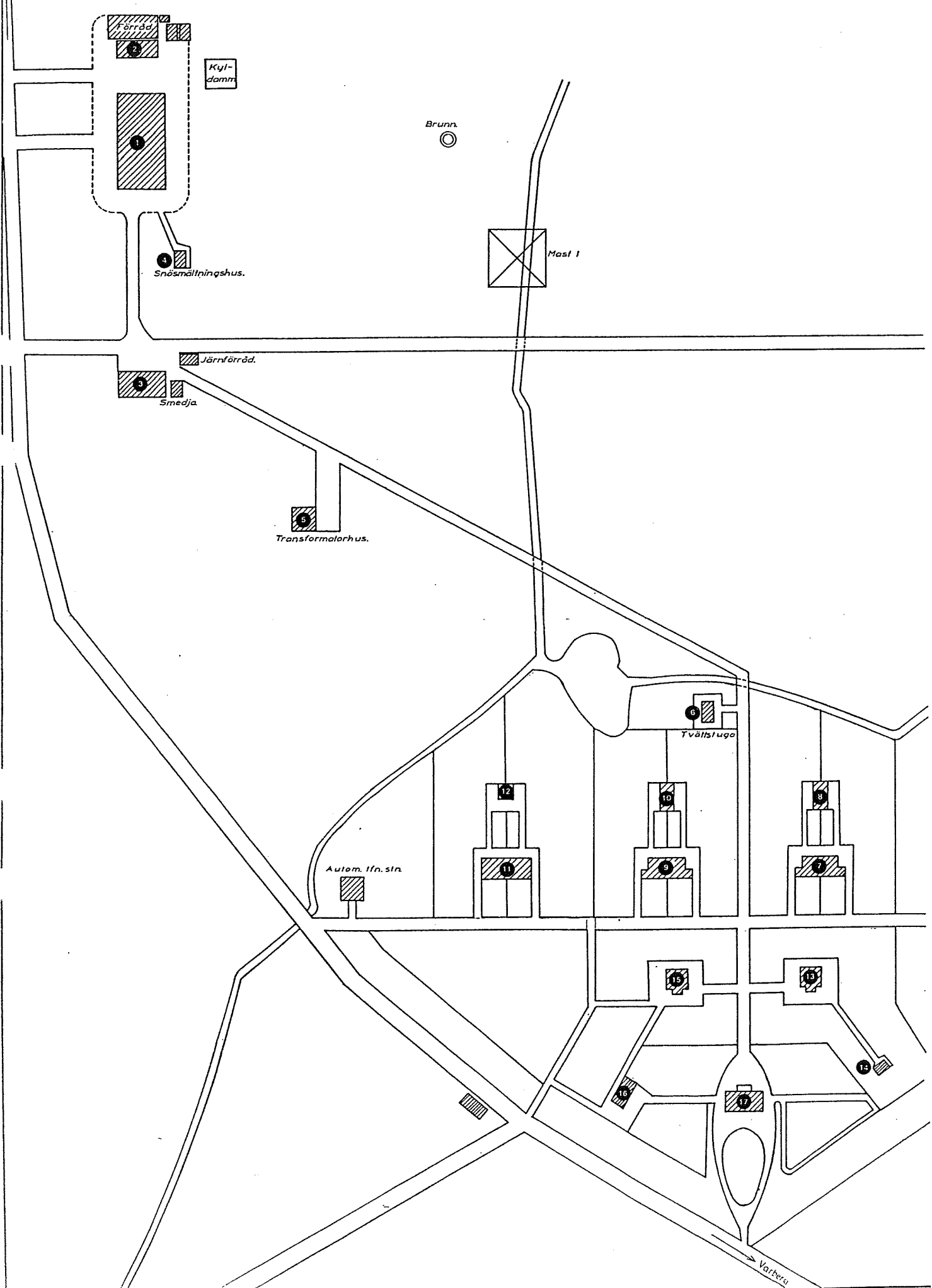
UNESCO World Heritage Centre, Paris
Riksantikvarieämbetet, kulturmiljöavdelningen
Hallands läns museer, landsantikvarien
Varbergs kommun, plan- och byggnadsnämnden
Varbergs kommun, kultur- och fritidsnämnden
Lantmäterimyndigheten, Halmstad
Plan- och bostad

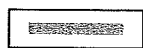
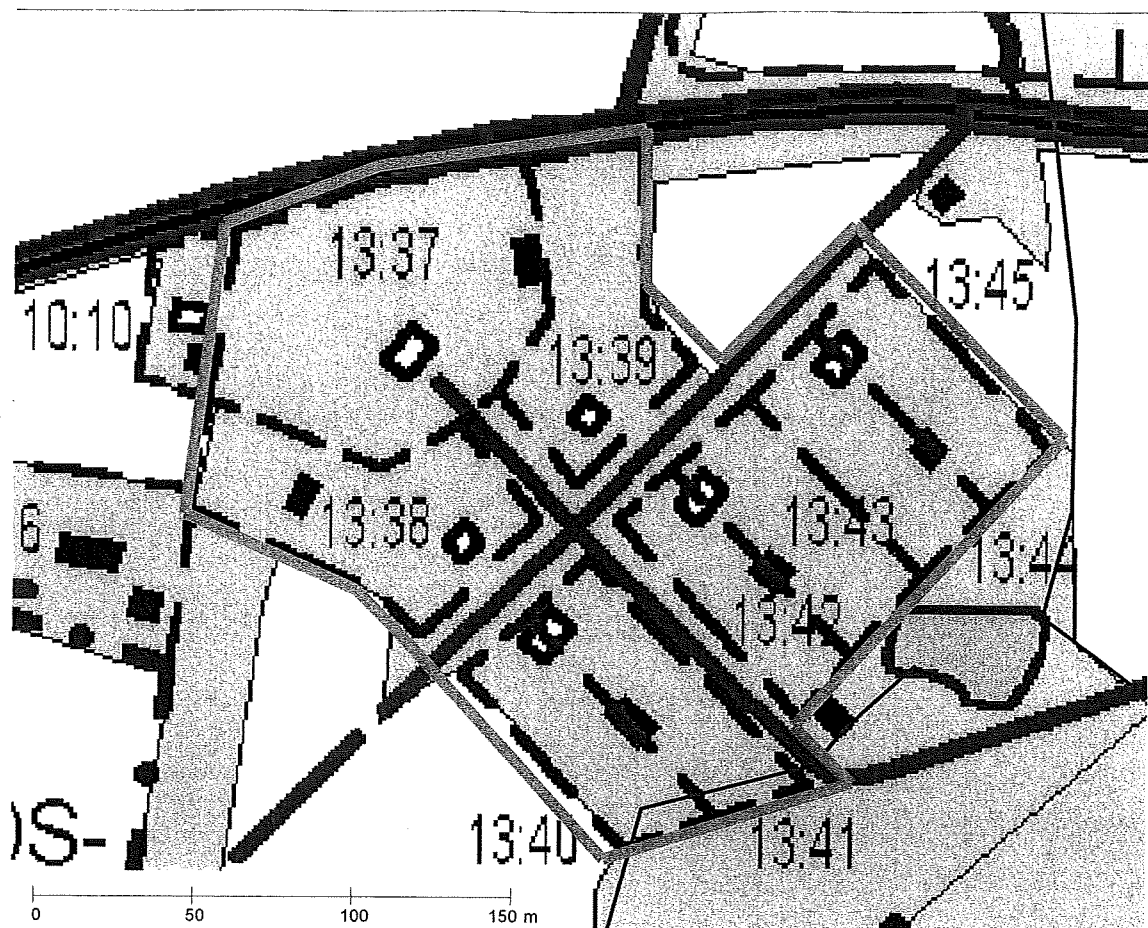
BM

Allt utskott beaktat enligt lag. Kungl. Telestyrelsen

Gränslin.

 TELEVERKET	Uppgj. 30.10.64. Jn.	Varbergs Radiestation.		Nr 06-42684-2
	Ged. A	Rep. 189		
	Andrad den			
	Stad			
Skala 1:1000	Tal.	Är.		

Föreslaget skyddsområde till byggnadsminnet Grimetons radioby, Grimeton 13:37 – 13:45, Grimetons socken, Varbergs kommun